

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1242/24
29.8.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Весне Филиповић и Олге Арсовић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Нађа Самац, адвокат из Београда, Булевар Михајла Пупина бр. 109/6, против тужених ЈП “Путеви Србије” Београд, Звездара, Булевар Краља Александра бр. 282 и “STRABAG” д.о.о Београд, ул. Милутина Миланковића бр. 3Б, чији је пуномоћник Радован Грбовић, адвокат из Београда, Булевар Михајла Пупина бр. 6/IV, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама тужених изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П 12402/18 од 28.09.2023. године, у седници одржаној дана 29.8.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба првотуженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 12402/18 од 28.09.2023. године у делу става првог и делу става другог изреке, који се односи на првотуженог ЈП “Путеви Србије” Београд.

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 12402/18 од 28.09.2023. године у преосталом делу става првог изреке и преосталом делу става другог изреке, који се односи на друготуженог “STRABAG” д.о.о Београд, и предмет у том делу враћа истом првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле АА из ..., па су обавезани тужени ЈП “Путеви Србије” Београд и “STRABAG” д.о.о Београд да тужилци на име накнаде материјалне штете солидарно исплате износ од 470.827,22 динара, са законском затезном каматом почев од 27.07.2018. године као дана подношења тужбе, па до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке су

обавезани тужени да тужиљи на име трошкова поступка солидарно исплате износ од 209.717,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде, жалбу су благовремено изјавили и то првотужени побијајући је у целости због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права, а друготужени побијајући је у целости из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност ожалбене пресуде, у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП (Службени гласник РС” бр.72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да је жалба првотуженог неоснована, а жалба друготуженог основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, путничко возило рег.ознака ... које је било у власништву тужиље, оштећено је дана 05.04.2018. године у 15,00 часова на Државном путу II реда бр. 120 на деоници граница АПВ (Деч) – Обреновац (Звечка) и којим је управљао тужиљин супруг. Оштећења су настала на три точка аутомобила тужиље настала услед наиласка на више рупа на коловозу испуњених водом. Возач ББ, тужиљин супруг је алкотестиран и утврђено је да нема алкохола у крви. Увиђај је обављен од стране Министарства унутрашњих послова-Полицијска управа за град Београд и сачињен је Записник о извршеном увиђају саобраћајне незгоде СН 144-4040/2018. У наведеној незгоди, тужиља је претрпела материјалну штету на возилу, чија висина је од стране судског вештака процењена на износ од 470.827,22 динара, са урачунатим ПДВ-ом.

Полазећи од оваквог утврђеног чињеничног стања, првостепени је суд је најпре одлучивао о истакнутим приговорима недостатка пасивне легитимације истакнутих од стране тужених, те је закључио да су исти пасивно легитимисани према одредбама чл. 184 и 185 Закона о облигационим односима, те чл.9, 10 и 13 Закона о путевима, налазећи да је првотужени као управљач јавног пута дужан да обезбеди трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту пута, те одговара за избор и делатност трећег коме је извршење посла поверио, док је друготужени одговоран по основу одредби Уговора којим му је првотужени поверио одржавање ауто-пута и према којима је прописана његова одговорност за све последице према трећим лицима. Првостепени суд је солидарно обавезао тужене да накнаде материјалну штету тужиљи, чију висину је утврдио према налазу судског вештака.

По мишљењу Апелационог суда, правилна је одлука првостепеног суда када је обавезао првотуженог ЈП “Путеви Србије” Београд да тужиљи накнади материјалну штету у износу од 470.827,22 динара, са законском затезном каматом почев од 27.07.2018. године, као дана подношења тужбе па до коначне исплате, дајући за своју одлуку јасне и потпуне разлоге у овом делу, које прихвата и овај суд.

Супротно жалбеним наводима првотуженог, правилно је првостепени суд утврдио да је првотужени пасивно легитимисан у овој правној ствари и одговоран за штету, коју је тужила претрпела критичном приликом. Наиме, одредбом члана 9 Закона о путевима је прописано да је управљање јавним путевима делатност од општег интереса, у шта спада, између осталог, пројектовање, изградња, реконструкција, одржавање и заштита јавног пута, организовање и обављање стручних послова на изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити јавног пута, организовање стручног надзора над изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом јавног пута. Одредбом члана 10 Закона о путевима је прописано да делатност управљања државним путевима обавља јавно предузеће, односно друштво капитала, чији је једини власник Република Србија. Јавно предузеће, друштво капитала или предузетник који обавља делатност управљања јавним путевима је управљач јавног пута. Одредбом члана 13 овог закона је прописано да је управљач јавног пута дужан да обезбеди трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту пута, у циљу несметаног и безбедног одвијања саобраћаја, укључујући и организацију наплате путарине. Управљач јавног пута одговора за штету која настане корисницима пута због пропуштања благовременог обављања радова на одржавању пута прописаних овим законом. Одредбом члана 184 Закона о облигационим односима је прописано да предузећа и друга правна лица која врше комуналну или другу сличну делатност од општег интереса одговарају за штету ако без оправданог разлога обуставе или нередовно врше своју услугу.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, јасно произилази да је првотужени као управљач јавног пута био у обавези да обезбеди трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту јавног пута и да обезбеди несметано и безбедно одвијање саобраћаја на њему, те да сноси одговорност за штету која настане корисницима пута због пропуштања обављања радова на одржавању и санацији путева. Ради се о законској обавези туженог која се не може искључити уговором, на који се позива првотужени током поступка и у жалби, јер уговор туженог са извођачем радова “STRABAG” д.о.о не ослобађа првотуженог одговорности за штету. Одговорност управљача јавног пута има свој основ у закону, па се таква одговорност не може искључити закључењем уговора са трећим лицима, како то неосновано тврди првотужени у жалби.

Међутим, у погледу одговорности друготуженог за накнаду материјалне штете тужилци, овај суд налази да се за сада не може испитати правилност побијане пресуде у овом делу, обзиром да се основано жалбом друготуженог указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, јер постоји противречност о битним чињеницама између онога што се у разлозима пресуде наводи са стањем у списима предмета. Обзиром да се због непотпуно утврђеног чињеничног стања ни правилност примене материјалног права не може испитати, то је и са тог разлога побијана пресуда у овом делу морала бити укинута.

Наиме, првостепени суд у побијаној пресуди одговорност друготуженог заснива на одредабама Уговора о обављању радова на одржавању и заштити магистралних и регионалних путева од 31.03.1992. године, закљученог између правног претходника првотуженог као наручиоца и Сложеним предузећем “Србијапут” из Београда са удруженим чланицама, међу којим чланицама – извођачима се, између осталог, налази

и правни претходник друготуженог “Предузеће за путеве Београд – одржавање”. Такође, одговорност друготуженог засновао је и на одредби члана 184 Закона о облигационим односима, по принципу објективне одговорности.

Предметним уговором из 1992 године је дефинисано да наручилац уступа, а извођач обавља радове на одржавању и заштити магистралних и регионалних путева на територији Републике Србије, а према “Списку путева са стационажама и појединачним извођачима радова”. Чланом 1 став 1. је предвиђено да се право и обавезе на одржавању путева утврђују за сваког извођача радова појединачно, према тачним називима, деоницама и стационажа установљених “Списком путева са стационажама и појединачним извођачима радова”, док је ставом 2. уговорено да се извођачи радова обавезују да обављају радове на одржавању путева који су им уступљени на одржавање уговором и штите их и сагласни су да обезбеде трајно и несметано одвијање саобраћаја на њима, у оквиру програма радова у месечним оперативним плановима. У члану 2 уговора је уређено да се под одржавањем путева подразумевају радови којима се обезбеђује несметан и безбедан саобраћај возила и чува употребна и реална вредност пута. Чланом 14 је предвиђено да за све последице према трећим лицима, проузроковане неоправданим неиспуњењем, обавеза из уговора и законских прописа, извођач радова сноси све материјалне, кривичне и друге одговорности.

Дакле, право и обавеза одржавања путева за сваког извођача радова се утврђује појединачно, према тачним називима деоницама и стационажа установљених списком путева. Свако привредно друштво које изводи радове на редовном одржавању путева има јасно одређене границе територије које одржава. Сходно наведеном, првостепени суд је и поред истицања од стране друготуженог, пропустио да на поуздан начин утврди да ли је друготужени надлежан да одржава предметну деоницу пута (државни пут граница АПВ – Обреновац), на делу пута на коме је тужиља претрпела материјалну штету, односно да ли је уговором преузео обавезу одржавања деонице, на којој се десила саобраћајна незгода. На ове околности, друготужени је уз одговор на тужбу и током поступка доставио писане доказе, које првостепени суд није имао у виду, нити је исте ценио у склопу оцене доказа и одговорности.

Напред наведено је било од значаја и за правилну примене одредбе члана 184 Закона о облигационим односима, а којом је прописано да предузећа и друга правна лица која врше комуналну или другу сличну делатност од општег интереса одговарају за штету ако без оправданог разлога обуставе или нередовно врше своју услугу, те је било потребно претходно утврдити да ли је друготужени, као предузеће које се бави делатношћу од општег интереса, био дужан да своју услугу одржавања путева врши конкретно на месту где се десила спорна незгода сходно својој обавези из уговора од 31.03.1992. године и Анекса бр. 10 уз Уговор о обављању радова на одржавању и заштити магистралних и регионалних путева из априла 2006. године, а што првостепени суд није учинио.

Како првостепени суд није на поуздан начин разјаснио ове битне чињенице, које су релеватне за оцену пасивне легитимације друготуженог, односно оцену одговорности у смислу члана 184 ЗОО, те да ли је друготужени, као извођач радова, на основу Уговора о обављању радова на одржавању и заштити магистралних и

регионалних путева закљученим са првотуженим, преузео обавезу одговорности према оштећеним лицима у случају неодржавања и заштите уступљених путева, то је побијана пресуда морала бити укинута у делу става првог изреке, обзиром да се за сада не може испитати ни правилност примене материјалног права.

У поновном поступку првостепени суд ће поступити по примедбама указаним овим решењем па ће, ценећи до сада изведене доказе и прдложене доказе које парничне странке имају право и обавезу да изнесу до закључења главне расправе, а предочавајући им њихову обавезу у погледу терета доказивања, поуздано утврдити чињенице које су од одлучног значаја за правилност и потпуност закључка о одговорности друготуженог, нарочито чињеницу да ли је предметна деоница пута на којој се десила незгода била уступљена друготуженом на одржавање, а која чињеница је од утицаја на правилну оцену приговора недостатка пасивне легитимације. Пошто поступи по овим примедбама, првостепени суд ће одлучити о тужбеном захтеву тужиле према друготуженом, при чему ће за своју одлуку дати јасне и потпуне разлоге засноване на чињеницама утврђеним на основу потпуно спроведеног доказног поступка.

Из изнетих разлога, применом одредбе чланова 390, 391 став 1 и 392 став 2 Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Потврђена је одлука о трошковима поступка, садржана у ставом другом изреке ожалбене одлуке, у односу на првотуженог, јер је донета правилном применом одредаба члана 150, 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, а за радње које су биле нужне и оправдане за вођење поступка и исти су правилно одмерени према Адвокатској тарифи и Таксеној тарифи из Закона о судским таксама, па је сходно одредби члана 401 тачка 2 одлучено као у делу става првог изреке ове пресуде.

У погледу друготуженог, који је обавезан на накнаду трошкова тужилји, иста одлука је укинута, обзиром да је укинута одлука о главној ствари која се на њега односи, јер зависи од коначног исхода спора и постигнутог успеха странака, па је на основу члана 401 тачка 3 ЗПП одлучено као у делу става другом изреке ове пресуде.

Како је укинута одлука против које је изјављен правни лек, то о захтеву друготуженог за накнаду трошкова другостепеног поступка није одлучено, с обзиром да ће се о томе одлучити у коначној одлуци, сходно одредби чл.161 став 3 ЗПП.

Председник већа-судија
Иван Негић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић